

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

quàm quod per accidens à voluntate intenditur : sed quod à voluntate per se intenditur , non est inordinatio , & averfio , quæ non nisi indirectè , & per accidens intendi potest ; ipsa verò conversio & tendentia in objectum per se intenditur : ergo specificatio peccati magis debet accipi ex objecto , & habitudine ad illud , quàm ex inordinatione , quæ vel in objecto , vel in actu reperitur.

6. **CONCLUSIO SECUNDA.** *Diversitas formalis peccatorum etiam cognoscitur ex diversitate præceptorum , si sint diversa ex parte rei præceptæ , non verò , si tantum sint diversa ex parte præcipientis. S. D. 2. 2.*

7. Notandum. Tunc præcepta esse diversa ex parte rei præceptæ , quando præcipiuntur actus ad diversa virtutum motiva pertinentes ; ita præceptum jejunandi , & Sacrum audiendi die festivo sunt diversa ex parte rei præceptæ , quia prius pertinet ad motivum temperantiæ , posterius ad motivum religionis. Præcepta diversa ex parte præcipientis & principii sunt , quæ ab alio & alio Superiore , aut legislatore imponuntur. Quo modo distinguuntur præcepta in Juris divini , naturalis , Ecclesiastici , Civilis , &c. Hoc posito

Ratio primæ partis est. Quoties præcepta sunt diversa ex parte rei præceptæ , toties peccata opposita habent diversas deordinationes & repugnantias cum distinctis motivis virtutum : sed tunc peccata habent specificam distinctionem , ut patet ex præcedenti conclusione : ergo specifica distinctio peccatorum rectè desumitur & agnoscitur ex diversitate præceptorum ; si sint diversa ex parte rei præceptæ.

Ratio secundæ partis est : Quia distinctio ex parte præcipientis , est tantum materialis , neque formalis distinctio motus solet peti ex parte principii , sed ex parte termini : sed actus humanus , & consequenter peccatum , est quidam motus & tendentia ad objectum : ergo ipsius formalis distinctio non debet peti ex parte principii , quod est præcipiens ; sed ex parte termini , qui est objectum. Et ideo desiderium furandi & ipsum furtum , quamvis distinctis præceptis in Decalogo prohibeantur , imò licet ipsum furtum sit jure divino , naturali , civili prohibitum , nihilominus formaliter non distinguuntur.

§. III.

Solvuntur Objectiones.

8. **Objicies contra primam conclusionem.** Privationes distinguuntur penes formas oppositas : sed peccatum in nostra sententia formaliter est privatio : ergo ipsius formalis distinctio potius debet peti à forma , h. e. rectitudine opposita , quàm ab objecto.

Confirmatur. Distinctio formalis & specifica non debet accipi à principio materiali , sed formalis : atqui conversio ad objectum tantum pertinet ad materiale , e contra rectitudinis privatio ad formale peccati : ergo distinctio specifica peccatorum magis est accipienda ex privatione , quàm ex conversione ad objectum.

Respond. juxta sup. dicta distinguendo minorem : peccatum secundum reduplicatam & abstractam rationem peccati & malitiæ est formaliter privatio , concedo ; peccatum secundum ad-

quam rationem mali in concreto , nego : ergo formalis distinctio peccati secundum reduplicatam rationem malitiæ accipi debet à rectitudine opposita , concedo ; secundum rationem malitiæ in concreto & adæquatè sumptam , nego.

Ad confirmationem quoque disting. min. Conversio ad objectum seorsim accepta & comparata ad malitiam formalem , pertinet ad ipsius materiale , concedo ; accepta concretè & in sensu composito ipsius , nego.

Objicies contra secundam conclusionem primò. Difformitas ad legem constituit malitiam peccati : ergo difformitas ad leges specie distinctas constituit distinctam speciem malitiæ : atquæ lex divina , humana &c. sunt leges specie distinctæ : ergo.

Secundò. Inobedientia contra legem divinam est alterius speciei , quàm inobedientia contra legem humanam : ergo etiam peccata contra legem divinam specie differunt , à peccatis contra legem humanam.

Respondeo ad 1. distinguendo antecedens : Difformitas ad legem ut est regula actus humani , constituit malitiam peccati , concedo ; ut est actus legislatoris , nego. Sed lex divina & humana sunt leges specie distinctæ , consideratæ tanquam actus legislatoris , concedo ; tanquam regulæ actus humani afferentes determinatæ virtutis honestatem , nego min. & consequent. Ad 2. nego consequentiam. Disparitas est , quòd respectu inobedientiæ præceptum & lex pertinet ad objectum , sitque terminus ad quem , respectu verò aliorum peccatorum tantum sit terminus à quo receditur , unde ipsis non inducit distinctionem specificam.

§. IV.

Corollaria.

Colliges ex dictis primò. Etiam peccata omissionis specificam distinctionem indirectè accipere ex objecto , nimirum ratione actuum oppositorum. Nam peccatum omissionis est privatio actus præcepti ; ille quippe peccat peccato omissionis , qui non facit , quod præcipitur. Cum igitur forma peccato omissionis opposita sit aliquis actus virtutis , qui suam speciem sumit ab objecto ; ideo mediatè & indirectè etiam peccatum omissionis suam speciem accipit ex illo objecto ; siquidem negatio & affirmatio reducuntur ad idem genus , & privationes distinctionem accipiunt à formis oppositis.

Colliges secundò. In eodem physice actu reperiri diversas species peccatorum , quoties reperitur repugnantia cum distinctis motivis diversarum virtutum , vel saltem diversarum rectitudinum & honestatum ejusdem virtutis ; sic v. g. adulterium à persona sacra commissum triplicem inducit malitiæ speciem : quia tribus præceptis formaliter distinctis , ac tribus motivis distinctis diversarum virtutum adversatur : primò motivo & præcepto castitatis de non accedendo ad non suam ; secundò motivo & præcepto Religionis , de non violando vorum ; ac tertio motivo & præcepto justitiæ de non injuriôsè usurpandi rem alienam.

Colliges tertio. Divisionem peccati in morale

rale